

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

II. Quòd Petrus Romæ fuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

ritur, & sufficit. Quia tamen omnia sunt vera, suis ac propriis argumentis singula demonstrabimus.

CAPVT II.

Quòd Petrus Roma fuerit.

Cvt à primo incipiamus, S. Petrum Romam quando fuisse, ostendimus primùm ex testimonio ipsius Petri, qui sic ait ad finem prioris epistolæ: *Salutat vos Ecclesia in Babylone collecta, Marcus filius meus.* Hanc enim epistolam ex Roma scriptam esse, quæ dicitur Babylonia Petro, testis est Papias Apostolorum discipulus apud Eusebium lib. 2. hist. cap. 15. Papias ait Eusebius, *Et hoc dicit, quod Petrus in prima epistola quam de Urbe Roma scripsit, meminertit Marci, in qua Roma Romam Babylonia nominauit, cum dicit; Salutat vos Ecclesia in Babylone est electa Ecclesia, Et Marcus filius meus.*

Testis est etiam HIERONYMVS in lib. de viris illustribus Marco, cuius hæc sunt verba: *Petrus in epistola prima nomine Babylonis figuratiter Romam significans; Salutat vos Ecclesia, quæ est in Babylone collecta.* Eodem modo exponunt OEcumenius, Beda, & quotquot in hæc epistolæ commentaria ediderunt.

Præterea Ioannes in Apocalypsi passim Romam vocat Babylonem; vt TERTULLIANVS annorauit lib. 3. contra Marcionem, & lib. contra Iudæos; & apertè colligitur ex cap. 17. Apocalypsis, vbi dicitur *Babylon magna sedere super septem montes, & habere imperium super Reges terræ.* Non enim alia ciuitas est, quæ Ioannis tempore imperium habuerit super Reges terræ, quàm Roma; & notissimum est super septem colles Romam ædificatam esse.

Denique aduersarij passim clamant, Romam esse Babylonem de Apocalypsi. Ideo enim LUTHERVS librum inscriptum de Babylonica ciuitate; & MAGDEBURGENSES, nonnulli de causa recipiunt Apocalypsin in numerum diuinorum librorum, quàm quòd in eo libro multa aduersus Romam, nomine Babilonis, dicantur, vide Cent. I. lib. 2. cap. 4. col. 1. Quare si Roma in Scripturis est Babylonia, vt ipsi volunt, & Petrus ex Babylone scribit, certè ex Roma scribit.

Respon

*Nota in lib. de Apocalypsi
ciuitate Babylonia*

Respondet VELENUS: *Ac vera Babylon, inquit, duplex tantum fuit; una apud Assyrios, altera apud Aegyptum, quae nunc dicitur Chayrum: ex quo sequitur Petrum ex Assyria, vel ex Aegypto, non ex Italia scripsisse, cum ex Babylone scripsit.*

Sed nihil dicit Velenus; nam Petrus non de Babylone proprie dicta, sed de ea, quae figuratè Babylone dicitur in Apocalypsi, loquitur, ut ex pluribus ostendimus. Quibus certè magis credendum est, quàm vni Veleno, qui nullum pro sua expositione auctorem proferre potuit. Alioqui respondeat nobis Velenus, si nulla fuit Babylone extra Assyriam, & Aegyptum, quænam est illa Babylone, quæ in Apocalypsi habere dicitur imperium super Reges terræ? Constat enim id neq; Assyriæ, neque Aegypto convenire.

Sed instat VELENUS: *Si apud Petrum, inquit, nomine Babylonis intelligunt Romanam, et etiam apud Ioannem: igitur rectè faciunt omnes, qui recedunt à Romana Ecclesia, Nam Apocal. 18. sic legimus: Cecidit, cecidit Babylone magna, & facta est habitatio demoniorum, & custodia omnis spiritus immundi, &c. Et rursum: Exite de illa populus meus, et ne participes sitis delictorum eius, & de plagis eius non accipiatis.*

RESPONDEO, Babylonem vocari non Romanam Ecclesiam, sed Romanam urbem, qualis erat Ioannis tempore. Nam, ut exponit TERTULLIANUS lib. 3. contra Marcionem, quem admodum vera Babylone fuerat caput imperij, & Regem habuerat Nabuchodonosor, qui populum Dei persequebatur, & in captiuitatem adducebat: ita quoque & Roma tempore Apostolorum erat caput imperij, & Imperatorem habebat Neronem, qui populum Dei crudelissimè persequebatur.

Prædicat autem Ioannes, hanc Babylonem ruituram, quia Romanum imperium delendum erat. Id quod iam ferè factum esse cernimus. An non enim Gothi, Wandalii, Hunni, Longobardi, Romanæ urbis imperium ferè ad nihilum redegerunt?

Eandem Babylonem vocat habitationem Dæmoniorum, & custodiam omnis spiritus immundi, quia (ut ait S. LEONARDUS in 1. de natali Apostolorum) cum omnibus dominaretur Gentibus; omnium Gentium seruebat erroribus. De hac dicit; *Exite de ea popule meus.* quod intelligitur corde, non cor-

m m s pore,

pore, vt S. Augustinus exponit in breuiculo collationis, collatione 3. Iubet enim Ioannes, vt Sancti non coniungantur cum Ethnicis, & idololatriis morum & vitæ similitudine, nec meti in eadem vrbe simul cum eis esse possint. Vnde etiam constat propter hæc verba Ioannis, nunquam Christianos in vrbe exiuisse.

Quocirca B. HIERONYMVS in epist. ad Marcellam, nomine Paulæ & Eustochij eam hortatur, vt ex Roma Bethlehem migret; posteaquam hæc verba de Apocalypsi contra Romam protulit, subiungit continuò: *Est quidem S. Ecclesia, sunt trophæa Apostolorum & Martyrū, est Christiana vera confessio, est ab Apostolo predicata fides, & Gentium calcata in sublime quotidie se erigens nomen Christianū.* Quibus verbis docet, non contra Ecclesiam Romanam, sed contra Gentilitatem Romanam Ioannem esse loquutum lib. 2. in Iouinianum prope finem sic alloquitur Romanam: *te, inquit, loquar, quæ scriptam in fronte blasphemiam, & confessione delesti.*

SECUNDO, probatur hoc idem ex A. Act. vlt. & ex Act. Rom. Constat enim ex his locis, Romæ multos fuisse Christianos, immò Ecclesiam amplam & florentem, antequam Paulus eò veniret. Pero igitur quis hos Christianos fecerit? Petrus non fuit Romæ? Nam quòd Petrum primus omnium prædicauerit Romanis, & Ecclesiam fundauerit antequam Paulus eò veniret, multi veterum scribunt. quod autem quis alius id fecerit, non potest vllò firmo argumento demonstrari.

Certè IRENAEVS lib. 3. cap. 3. dicit Romanam Ecclesiam à Petro & Paulo fundatam; id est, primùm à Petro, deinde à Petro & Paulo simul. EVSEBIVS lib. 2. hist. cap. 14. de Petro loquens: *Salutaris, inquit, prædicationis verbo PRIMVS in Vrbe Roma Euangelij sui clauibus ianuam regni cælestis aperuit.* ARNOBIVS lib. 2. contra Gentes, dicit Romam ideo conuersam ad Christum, quia viderat Simonis Magi igneam quædrigas Petri ore difflatas, Christi nomine inuocato conuersam euannisse. EPIPHANIVS hæres. 27. quæ est Carpocratis: *Petrus, inquit, in Roma fuerunt Petrus & Paulus.* CHRYSOSTOMVS in Psal. 48. *Piscator Petrus quoniam ciuitatem proximè regiam occupauit, etiam post mortem resplendet sole clarior.*

PATRIVS.

PAVLVS OROSIVS lib. 7. hist. cap. 6. *Exordio, inquit, regni Claudij, Petrus Apostolus Domini nostri Iesu Christi Romam venit, & salutarem cunctis fidem fidei verbo docuit, potentissimisq; virtutibus approbavit, atq; exinde (nota) Christiani Roma esse cœperunt.*

LEO serm. I. de natali Apostolorum: *Cum Apostoli imbuendum Euangelio mundum distributis sibi terrarum partibus suscepissent, beatissimus Petrus princeps Apostolici ordinis ad arcem Romani destinatur imperij.* THEODORETVS in cap. I. ad Rom. *Primus, inquit, eis (Romanis) magnus Petrus doctrinam Euangelicam prœbuit.* GREGORIUS TYRONICVS lib. I. hist. cap. 25. vbi dixerat Petrum sub Claudio Romam venisse, subiungit: *Ab illis diebus Christiani apud ciuitatem Romanam esse cœperunt.*

THEODOSIVS Imperator, C. de summa Trinitate, & fide Catholica, L. cunctos populos: *Cunctos, inquit, populos quos clementia nostra regit imperium, in tali solumus religione versari, quam B. Petrum Apostolum tradidisse Romanis, religio & sique adhuc insinuata declarat.* Adde SYBILLÆ Erythrææ vaticinium, quæ inter cetera prœdixit, Christum non in gladio, & bello Æneadem urbem sibi subiecturum, sed in hamo piscantis. Refert hoc vaticinium Nicolaus Sanderus lib. 7. de visib. monarchia, pag. 250. part. 1. tit. 3. cap. 9. §. 14.

Respondet VELENVS, statim post passionem Christi, adhuc Tiberij tempore, cœpisse Romæ esse Christianos, vt tradunt, inquit Orosius lib. 7. hist. Tertullianus in Apologetico, Platina in vita Christi, & Tranquillus in vita Tiberij. Ex quo sequitur, non fuisse à Petro eam Ecclesiam fundatam, quippe qui dicitur tempore Claudij primùm Romam venisse.

Addamus in gratiam Veleni testimonium Clementis, lib. I. recognitionum, vbi legimus, Barnabam tempore Tiberij Romæ prædicasse. Quem sequutus Dorotheus Tyrensis in Synopsi, dicit Barnabam esse primum qui Romæ prædicauit. RESPONDEO, falsum esse, quod vlli fuerint Christiani Romæ tempore Tiberij: verissimumque esse quod Patres dicunt, primum Petrum prædicasse Romanis, idque tempore Claudij. Nam ex quatuor auctoribus, à Veleno citatis, duo antiquissimi Tranquillus & Tertullianus non hoc dicunt,

mentiturque aperte Velenus; tamen in præfatione sancti iurat per conscientiam suam, se nullum mendacium, nullamque fraudem obtrudere velle. TRANQUILLVS enim in vita Tiberij, non meminit Christianorum; sed in vita Claudio vbi dicit, Iudæos Christo impulsore tumultuantes, à Claudio fuisse Romæ expulsos. Id quod nostræ sententiæ fauor. Id enim contendimus, tempore Claudij cœpisse Romæ Christianos.

TERTULLIANVS verò in Apologetico potius contrarium indicat. Nam dicit Pilatum ex Palæstina scripsisse Tiberio de resurrectione Christi, & quod à multis Deus crederetur, Tiberium autem retulisse ad senatū, an videretur Christus in Deum recipiendus: porro senatum recusasse, propterea quod antea cœpisset à populis Deus haberi, vt Pilatus præferat, quàm à senatu consecratus esset. Ex qua narratione non potest colligi, tunc Romæ fuisse Christianos, sed potius non fuisse. Si enim fuissent, ex illis prius Tiberius cognosceret famam Christi, quàm ex literis Pilati.

Porro OROSIVS, quem sequutus est PLATINA, ad Barnabam Tertulliani addidit, senatum decreuisse, exterminandos in vrbe esse Christianos: quod non ita intelligendum est, quod tunc in vrbe Christiani essent. Idem enim Orosius in eodem lib. 7. disertè docet, non fuisse Christianos Romæ, nisi post Petri aduentum; Petrum autem imperante Claudio venisse. Itaque sensus edicti senatus hic erat; vt non reciperetur in modo Christiana religio, & ex vrbe exterminarentur si vnquam Christiani aduenirent. Quod tamē edictum nullam vim habuit. Nam, vt ibidem Orosius refert, Tiberius pœnam statuit accusatoribus Christianorum.

Ad illud de Barnaba respondeo, non esse verisimile, Barnabam prædicasse Romanis tempore Tiberij. Constat enim nullum fuisse ausum prædicare Gentilibus antequam Petrus cœlesti visione admoneretur, Actor. 10. & 11. Ab illo autem tempore semper fuit Barnabas cum Paulo coniunctus vsque ad peractum Concilium Hierosolym. vt patet Actor. 11. 12. 13. 14. & 15. & cum Paulus toto illo tempore non iuisset Romam, constat nec Barnabam iuisse. Celebratum autem est Concilium Hierosolymitanum anno XVIII. post passionem Domini, vt colligitur ex Paulo ad Galat. 1. & 2. qui erat
annus

annus XIII. à morte Tiberij; non igitur Tiberij temporibus Barnabas Romam venit.

Adde huc, libros recognitionum Apocryphos cenferi. Porro Synopsim quæ Dorotheo Tyrensi falsò adscribitur, plenam esse narrationibus confictis atque mendacibus. Nam (ut alia prætermittā) qua ratione auctor ille defendi potest, cum inter discipulos LXXII. numeret Eunuchum Reginae Æthiopum, quem à Philippo conuersum constat, post ascensionem Domini; & Iuniam Episcopum faciat, quam tamen certum est foeminam quandam fuisse? & Cæsarem, cuius meminit Paulus ad Philippenses, discipulum Christi, & Episcopum fuisse dicat; cum perspicuum sit de Nerone Cæsare Paulum esse loquutum?

Adde vltimò, quod si reciperemus recognitionum libros & Dorothei Synopsim: adhuc parum, aut nihil Velenus lucraretur. Idem enim Clemens, quem Dorotheus sequutus est, ibidem refert Barnabam nihil profecisse Romæ, & statim post primam concionem sine fructu habitam, in Iudæam rediisse.

TERTIO, probatur ex historia de Euangelio Marci. Scribunt enim constanter grauissimi auctores, Marcum Romæ scripsisse Euangelium, prout ibidem Perrum prædicantem audierat; id enim scribit **VSEBIVS** lib. 2. hist. cap. 15. ex Pappia, & Clemente Alexandrino. Idem asserit Irenæus lib. 2. cap. 1. Hieronymus de viris illustrib. in Marco, & Damasus in Pontificali in vita Petri; Idem Isidorus in vita Marci; & **ADON** in Chronico anni XLV. Denique **TERTULLIANVS** lib. 4. contra Marcionem, dicit Marci Euangelium Petro adscribi, eo quod Marcus Petri interpres, & discipulus fuerit: sicut Lucæ Euangelium tribuitur Paulo: *Cæpit enim, inquit, magistrorum videri, qua discipuli promulgarint.*

Respondet **VELENVS**, istos omnes esse deceptos, quod non aduerterint duos fuisse Marcos; vnum, qui dicebatur Iohannes Marcus, de quo fit mentio in Actis Apost. cap. 12. & 15. alterum, qui dicebatur Marcus Aristarchus, de quo in epist. ad Philemonem. Ex his enim duobus priorem scripsisse Euangelium, & fuisse Episcopum Alexandrinum, & Petri discipulum ac sectatorem; sed Romam nunquam vidisse: posteriorem Romæ fuisse cum Paulo, sed Euangelium non scripsisse. Porro veteres Patres, quæ duobus Marcis conueniunt, vni at-

tribuisse, proinde in eum errorem lapsos esse, vt existimaret Marcum Romæ scripsisse Euangelium.

At noster VELENVS tria peccata committit. VNVM, quod existimet in epistola ad Philemonem Marcum Aristarchum vnum hominem esse, cum apertissimè sint duo. Sic enim Paulus loquitur: *Salutat te Epaphras concaptiuus meus in Christo IESV, Marcus, Aristarchus, Demas, & Lucas adiutores mei.* Et clarius Colof. vlt. *Salutat vos,* inquit, *Aristarchus concaptiuus meus, & Marcus consobrinus Barnabæ.*

ALTERVM, quod velit Marcum Euangelistam non fuisse vnquam Romæ, quia fuit Episcopus Alexandrinus; quasi non potuerit ex Roma Alexandriam à S. Petro mitti: vel etiam ex Alexandria venire Romam, & rursus ex Roma reuerti Alexandriam.

TERTIVM, quod asserat à Ioanne Marco scriptum Euangelium esse. Nam Ioannes Marcus Barnabæ consobrinus erat, & Pauli discipulus, vt colligitur ex cap. 12. & 13. Act. ad epist. ad Coloss. cap. vlt. & superuixit vsque ad XIV. annos Neronis. Siquidem Paulus in epistola posteriore ad Theophilum, quam scripsit XIV. Neronis anno, martyrio suo imminente, iussit Marcum ad se venire. Marcus autem Euangelista & Episcopus Alexandriae anno VIII. Neronis occisus est, vt Eusebius in Chronico, Hieronymus in lib. de viris illustribus in Marco scribunt.

QUARTO probari potest hoc idem, ex historia de Simone Mago à S. Petro Romæ gloriosissimè superato, quam esse verissimam multis veterum testimoniis supra demonstrauimus. Accedant postremò argumenta omnia, quibus in sequenti capite planum faciemus, S. Petrum pro Christo Romæ martyrium subiisse: nec enim Romæ mori potuit, qui Romæ mortuum fuit.

CAPVT III.

S. Petrum Romæ mortuum esse.

AM verò S. Petrum non solùm Romam aliquando venisse; sed etiam Romæ vnà cum Paulo pro Christi gloria vitam posuisse, testantur in primis eorum sepulcra. Nam si Romæ Petrus & Paulus mortui

